

‘DE LAT VAN AMBITIE MOET FLINK OMHOOG’

Jeroen Lokerse wil veel meer debat over de toekomst van de stad. Niet omdat het slecht gaat, maar omdat we laten liggen wat écht nodig is om toekomstbestendige welvaart en economische groei te waarborgen. Het snel veranderende speelveld vraagt om duidelijke keuzes en vooral om stevige ambities. ‘We moeten groter denken en groter doen. Alleen dán kunnen we sociale en economische balans in de stad houden en de kwaliteit van leven op een verantwoorde manier verder laten stijgen.’

Nederland heeft de wereld veel te bieden: we hebben een ideaal vestigingsklimaat, toonaangevende universiteiten en een excellente fysieke en digitale infrastructuur, een open cultuur die economisch en politiek stabiel is en niet in de laatste plaats zijn we dé logistieke hub van Europa. Maar om ook in de toekomst relevant te blijven, onze hoge leefkwaliteit en internationale aantrekkingskracht te kunnen behouden, moet er volgens **Lokerse** wel wat gebeuren: de ambitie moet omhoog en remmende factoren moeten worden aangepakt. Voor hem is het glashelder: ‘Er is geen land ter wereld dat de zaakjes zo goed voor elkaar heeft als Nederland. Er ligt hier een goed fundament en daarop hebben we een gezonde economie gebouwd.’ Maar, waarschuwt hij: ‘dat kan razendsnel veranderen.’

HYPERPECIALISATIE

‘Economie is al lang geen spelletje meer binnen landsgrenzen. Welvaartspreiding en de manier waarop geld verdiend en verdeeld wordt gaat de komende decennia radicaal veranderen. Als gevolg van hyperspecialisatie van bedrijvigheid zal welvaartcreatie en economische groei zich de komende decennia concentreren binnen een beperkt aantal grootstedelijke regio’s wereldwijd. Bedrijven zijn de tandwielen van de economie. Door specialisatie worden deze tandwielen steeds kleiner. Bedrijven focussen zich op datgene waar ze echt goed in zijn om uiteindelijk het beste product of dienst tegen de laagste prijs te kunnen maken. Vestigingslocatie wordt als gevolg hiervan steeds belangrijker voor bedrijven. Als je hooggespecialiseerde

producten maakt dan zoek je de nabijheid van samenwerkingspartners, maar bijvoorbeeld ook van onderwijs en wetenschap.

Globalisering en internationalisering wakkert dit verder aan. Daar moeten we als land wel bij zijn. Maar dan moeten we met elkaar nú de juiste keuzes maken. Te beginnen met het opnieuw invullen van onze ruimtelijke ordeningstraditie. Dit gaat over onze agglomeratiekracht vergroten, ons denken over mobiliteit veranderen en de weg inslaan naar functionele steden

‘WIJ HEBBEN ALS AMSTERDAM DE VERPLICHTING DE **GROEIMOTOR VOOR NEDERLAND TE ZIJN**’

en stedelijke gebieden. Dat versterkt onze economische aantrekkingskracht op internationaal niveau en ook de sociale cohesie, het creëren van kansen voor iedereen en een aantrekkelijke leefomgeving.’

SCHRIKBEELD

In zo’n snel veranderende wereld gaat het er om dat je je zo snel mogelijk aanpast. The one most adaptable to change zoals Darwin ooit zei. ‘Mijn schrikbeeld is Detroit, ooit het boegbeeld van ‘steel on wheels’. Een

‘OM RELEVANT TE BLIJVEN MOETEN WE EEN GEZONDE BALANS CREËREN TUSSEN SOCIALE EN ECONOMISCHE DOELSTELLINGEN’

kleine elite leverde daar mooie, goede auto’s af, maar vergat om zich heen te kijken en verloor in hoog tempo van de internationale concurrentie die dat *wel* deed. Het resultaat: een geïmplodeerde stad. Daar moeten we van leren. Amsterdam bijvoorbeeld moet in mijn ogen veel meer open staan voor verandering en vernieuwing. Alleen dan – of juist dan - kun je het unieke van Amsterdam behouden. Winston Churchill zei ooit: ‘*We shape our buildings and thereafter they shape us*’. Dat gold een eeuw geleden en daarmee zijn we ver gekomen. Maar nu geldt: ‘*We shape our environment, and thereafter it shapes us*’. We leven in een nieuw tijdperk: de vierde industriële revolutie. Alle grote vraagstukken van de komende decennia zoals mobiliteit, woningbouw en de inrichting van Nederland, overschrijden gemeentegrenzen, provinciegrenzen en zelfs landsgrenzen. Dat vraagt om échte keuzes, échte ambitie en een sterke coördinatie vanuit de overheid. Alleen zo kunnen we als Nederland relevant blijven op internationale schaal.

SAMENWERKEN

De grootste maatschappelijke uitdaging is wat **Lokerse** betreft het tegengaan van polarisatie. ‘Een gepolariseerde samenleving is nooit succesvol, dat zien we elke dag om ons heen in veel andere landen. Het is een proces waarbij de tegenstellingen tussen groepen in de samenleving sterker worden, waardoor groepen steeds meer tegenover elkaar komen te staan en dat legt een samenleving lam. Goede bedoelingen zijn niet genoeg en zeker geen garantie voor goede resultaten. Wat we nodig hebben is balans. Om relevant te blijven moeten we een gezonde balans creëren tussen sociale en economische doelstellingen.’ Dat vraagt volgens **Lokerse** om een streven naar inclusiviteit en de bereidheid tot samenwerken. ‘Een beetje samenwerken en een beetje concurreren - het recept waar Nederland groot mee is geworden - werkt niet meer. In de voetbalwereld is de concurrentie tussen 010 en 020 iets moois, maar daarbuiten moeten we vooral krachten bundelen en maximaal samenwerken. Er is behoefte aan een nieuw stedelijk systeem dat overheid, politiek, bedrijfsleven en wetenschap met elkaar verbindt.’

LEF

Een open blik en een brede visie zijn hiervoor een must. ‘Amsterdam heeft de potentie om nog veel meer dan nu het geval is, een gateway te zijn voor Europa. Maar daarvoor moet je wel denken op de schaal van de globalisering en daarbij aansluiten. Ik zou graag zien dat grote organisaties ervoor kiezen hun groeiambities bij ons in de Randstad te realiseren. We moeten als Nederland het lef hebben om iedereen, en elke organisatie, die wil bijdragen aan de stad echt welkom te heten. En dat kan ook, als we stoppen met denken binnen achterhaalde, historische gemeente- en provinciegrenzen. Als we echt gaan samenwerken om het optimale woon-, werk- en leefklimaat te realiseren in de hele Randstad. Dat is ook goed voor iedereen die niet in de Randstad woont.’

Door jezelf te zien als deel van een groter geheel kun je veel meer bereiken, is zijn overtuiging. ‘Neem de Bijlmer. Die staat nu op de *gemeentelijke* kantorencarta als multimodaal knooppunt. Daarmee doe je dit gebied enorm tekort. De Bijlmer heeft het in zich om het tweede centrum van Nederland te worden, een urban hub van de eerste orde en een multiculturele hotspot ver voorbij de stadsgrenzen. Maar dat lukt alleen als je groter durft te denken.’

GROEIMOTOR

‘Sweet Spot Randstad’ – een eerder dit jaar verschenen rapport van Cushman & Wakefield over de economische aantrekkingskracht van Nederland - is een warm pleidooi om de economische kerngebieden met elkaar te verbinden en één grote economische en functionele stedelijke regio te creëren. Een zoektocht naar de sweet spot tussen agglomeratievoor- en -nadelen. Noblesse oblige, vindt **Lokerse**. ‘Wij hebben als Amsterdam de verplichting de groeimotor voor Nederland te zijn. De interesse van beleggers en bedrijven voor een stad als Almere stijgt met stip als de stad gezien wordt als buitenwijk van Amsterdam. Maar dat vereist krachtenbundeling en samenwerking, het kan alleen als we het met elkaar doen. We moeten als bedrijven, overheid en instituten heel rap in de benen komen en een groot stedelijk netwerk creëren waarin iedereen profiteert en waar we met z’n allen trots op kunnen zijn. Dus ik blijf het zeggen: de lat van ambitie moet flink omhoog.’ ■

ZAKELIJK

BESTE RESTAURANT IN DE STAD:

Aan de Poel in het oude dorp van Amstelveen, het mooiste stadsdeel van Amsterdam

DE LEKKERSTE KOFFIE:

Op vrijdagochtend om half 9 in Anno1890, als de kinderen naar school zijn, met oud huisgenoten uit Groningen

FAVORIETE PUBLIC SPACE:

Zonder twijfel op of aan het water met vrienden

FAVORIETE WINKEL:

Reinhard Frans; een mooie Nederlandse ondernemer waar alles om betaalbaar ambacht gaat

MOOIESTE GEBOUW:

Het Rijksmuseum, een gebouw dat indrukwekkend blijft en waar het unieke is behouden

om ruimte te bieden aan de toekomst

NIEUWE HOTSPOT:

Het is fantastisch om te zien hoe het centrumgebied van Zuidoost zich ontwikkelt tot hotspot van Amsterdam

MOOIESTE STRAAT:

Utrechtsestraat; alles door elkaar: oud en nieuw, wonen en plezier!

PERSOONLIJKE CITY SECRET:

Geen mooier moment dan om 6 uur op zondagochtend met zonsopgang over de grachten te fietsen

PERSOONLIJK

EERSTE HERINNERING AAN AMSTERDAM...

Schoolreisje naar Amsterdam, slapen in het Vondelpark en

met een lelijke leren jas van het Waterlooplein weer terug naar de Veluwe

PASSIE VOOR...

De zee. Amsterdam is voor mij de ultieme stad aan zee. Vanaf kantoor binnen een half uur op het mooiste strand ter wereld

BIJLEREN...

Elke dag. Bij voorkeur van een mooi project, met elkaar, onder hoge tijdsdruk

DIT RAAKT MIJ PERSOONLIJK...

Polarisatie. De grootste bedreiging voor het fantastische Nederland. Samen problemen oplossen, er niet voor weglopen en al helemaal niet met populistische uitspraken

verbinding onmogelijk maken

MIJN INSPIRATIEBRON...

Mijn ouders. Met de grootst

mogelijke vrijheid opgroeien met warmte, liefde en begrip

ULTIEME ONTSPANNING...

Kitesurfen. Bij iets te harde wind, iets te hoge golven en iets te ver van het strand

BESTE SPORTPRESTATIE...

Dat is wel erg lang geleden. Bij het Nederlands studentenkampioenschap waterskiën 24,80 meter ver gesprongen. Derde plek

WELKE KRANT LEES JE...

FD en Blendle

GUILTY PLEASURE...

Die heb ik niet; ik eet een zak paprikachips leeg zonder me schuldig te voelen

JEROEN
LOKERSE